

www.e-rara.ch

**Demosthenis Oratorum Graeciae principis Opera, quae ad nostram
aetatem pervenerunt, omnia**

Demosthenes

Basileae, [1549]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-93319>

[Enarrationes Secundi Tomo et Primum Orationis de Corona.]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

caput criminum obijcit Macedoni, quod Pellenæ popularem statum abrogarit: quæ una est ex Achaicis urbibus in Peloponne-
so: & Chæronem palæstritam tyrannū im-
posuerit. Aduersus hoc autem, obiectionē,
quæ ad rem ipsam pertineat, nullā posuit,
sed simpliciter tanquam communicātem,
At *foedus seruamus*: neque criminis partem ali-
quam euertentem, neq; ad id tendentem.
In refutando autem insectatione oratorum
usus est non parua. Vsus est autem insecta-
tione utrorumq; tam assessorum, quā eo-
rum qui custodiæ communis pacis præpo-
siti sunt, ut qui ad ea quæ fiunt, conniueant.
Tertium est, cum foedere contineatur, ne li-
ceat exulibus, arreptis armis ullam foedera-
tam urbem inuadere: Alexander lanistam
Sicyonem restituit. Contra hoc æquē nul-
lam anthypophoram aut antistasin attulit,
nisi eandē similiter, Græcos ægrè esse latur-
ros, & Athenienses autores uisum iri uiolati
foederis. Quartū post hæc crimen est, Mace-
dones contra foedus omnes naues Ponti-
cas in Tenedum perductas, non dimisisse
prius, quā centum nauium classē in-
struendam Athenienses decreuerint, ei que
Menestheum ducem præfererint. Quod i-
gitur centum naues decreuerunt Atheni-
enses, id potentiæ indicium est. Aduersus
crimen autem antistasin attulit, At *modum fe-*
cit iniuriæ: & aliam antistasin, At *infirmā nostrā*
urbs est. Ac priorem quidem soluit transla-
tione: non desierunt iniuriā facere, & in-

iuriā fecerunt. alteram uerò ex repugnan-
ti: quomodo inuictam urbē esse dicemus,
si ij quos foedus seruare iubemus, nos con-
temnunt? Nec enim cōsentaneum est, hæc
urbis imbecillitatem accusare, hæc eam o-
pitulari iubere, ut quæ iustitiā tueri pos-
sit. Quintū crimē his absolutis, sequitur, ap-
pellere fuisse aulos Macedones. Et hoc op-
posuit ex magnitudine, quasi diceret, quid ue-
rò illud est: Vnā enim triremi appulerunt, & hoc esse
delictum nemo dixerit. Hanc soluit à modo, sa-
ctum id esse tentādi gratia, & eos paulatim
irrepere uelle, urbemq; assuefacere, ut ap-
pulliones toleret. Est & alia refutatio: Qui-
tum illa naue sit uectus, eum nautica ligna
petiisse, ad fabricanda minuta nauigia, que
ei facere concesserint, & triremem sanē ædi-
ficasset. In quo & antipipton κατ' ἀνάγκην,
per inficiationem introduxit. Nec enim quis-
quam dixerit copiam lignorum esse in Attica, penuriam
in Macedonia: unde ea quilibet minimo precio emere
possunt. Deinde in Atheniensium esse manu
ne tolerant: & scriptum foederis exhibet,
quo continetur, si communis pacis uelint esse parti-
cipes: tanquam scripto & foedere conceden-
te, si quis uelit, nequaquam Alexandrum
sequi. Hoc scriptum, bellum etiā minitari
potest foedus rumpere uolētibus. Ille uerò
id ad suam utilitatem arripuit, & multis ad
monuit gloriæ maiorum, multis officij.

Demum pollicetur se, si permit-
tant, decretū de bello fa-
ciendum.

ENARRATIONES SECVNDI TO-

MI, ET PRIMVM ORATIONIS

de Corona.

Rimum Athenienses deos de-
asq;.) Potest fortasse ali-
quis simul & rem publi-
cam diligere, & priua-
tim odisse aliquos: ut
sensus ad Timarchum
referatur, cui fuit infe-

itus Aeschines.

Tanta mihi tribuatur.) Vide ut non plus po-
stulet, sed suam, ut satis magnam, tribui sibi
petat.

Deinde quod est.) Idem est cum partiti-
one. Nuda est autem necessariò propositio,
quoniam confessa & aperta esse ducimus
ea quæ confirmatione non egent, sed ip-
se sensus magis conciliat iudices. Appa-
ret enim eum non sui duntaxat rationem

habere, sed illos etiā æquē curare.

Vestramq; religionem et gloriam.) Religionem,
id est iusiurandum: gloriam, omnium ho-
minum sermones.

Ne aduersarium in consilium.) Infinita questio
(ῥῆσις) adiuncta, uerborū absurditati uim
affert. Aduersarius enim hostis, cōsiliarius
amicitia coniunctus est. Dixit autem hoc
quod Aeschines dixerat: Ctesiphontē ac-
cuso, quid te ingeris Demosthenes? ne si-
nite eum in iudicium prospectare: quod si
ei dicēdi copiam datis, eo utatur orationis
ordine, quem ego institui.

Et si autem ego multis in hoc discrimine.) Etiam
hoc secundum exordium beneuolentiam
conciliat: tractatio autem diuersa est. Prius
enim plenum est autoritatis, adeò ut in eo

g : plus

plus dare quàm petere uideatur: hoc autē ut supplex & humilis tractat. Verbum, *sum inferior*: referendum est ad personam, non ad causam.

Vestra frustrari beneuolentia.) Coronæ loco utiliter beneuolentiam dixit, ut qua indigeat.

Nam ut mihi, sed non quicquā.) Figura est & *σιῶπνοῖς*, reticentia, partim ne orationis initio dicat ominosa, partim ne auditori plura prāter rem ingerat, se aliquid reticuisse proficitur.

Sic isti supernacaneum est me accusare.) *ἐν πλούσιος*, ex abundantia, uel quod magnas diuitias habet, à Philippo & Alexandro datas: & parum curat, etiamsi uincatur. Abundat enim opibus, ut mille drachmas facile possit soluere: aut, non idem est istum ex libidine accusantem non uincere (licuisset enim ei ocium agere) & me necessariò causam dicere. Quidam enim *δ' ἐν πλούσιος*, ex superuacuo, simpliciter interpretati sunt: Superuacuum, inquit, est, me frustra incessere, & accusare.

Alterum quod mortalibus omnibus natura est insitum.) Consolatur iudices, communitati affectus ueniam ambiens.

Cuius rei ego metu.) Dubitando rem discipulandā proponit, & tantū nō dicit, quid faciemus: si necessitate circumuentus fugero de me ipso dicere (modestissimè enim, non dixit laudare meipsum, sed dicere simpliciter) quid eueniet? silentio damnabor, & mētītus esse uidebitur Ctesipho: ego uerò, cur honorem haberi mihi postulem, ostendere non potero.

Ad acta mea in Republica narranda accessero.) Quidam hoc uerbū reprehenderunt, quod tropus in exordijs ineptè ponatur. sed nec in primo exordio est, uerū in secundo: nec peregrinus & separatus tropus, quali Aeschines usus est in exordio, instructiōnem dicendo, & aciem, sed uicinior & conuenientior. Nam cum *ὁδὸς* uiam significet, & procemium quasi aditus sit totius orationis: si ita est uocabulo usus, uerbum accedere, ut ad uiam comparatum, non est alienum.

Vos opinor iudices.) Tertio exordio tractando in suam sententiam trahere omnes studet, ut singuli stultitiæ opinionem fugiant. Prudenter autem non omnino segregat Ctesiphontem, sed causam ex æquo cum eo partitur.

Peto, & oro uos omnes.) Autoritatem & misericordiam temperauit. Nam *ἄξιον*, pro iustum censeo, possit accipi. *δέομαι* autem perspicuè significat supplico. Quare per uerbum *ἄξιον*, magnitudinem animi retinet: per uerbum *δέομαι*, misericordiam uenatur.

Crimina refutantem.) Cur igitur iustum non bene comparas?

Vt iubent leges.) Cum quibus nemo pugnauerit, aut negauerit esse rectas. Facta autem mentione legum, eas amplificat & ornat, Solone autore nominato.

Non quod uobis diffideret, ut mihi quidem uidetur.) Ineffabili arte id quod uerum uidebatur, ad suum arbitrium transtulit. Non enim quod uobis diffideret, inquit, sed tanquam metuens ne peieraretis, occupati accusatoris calumnijs.

Reo anteuertere non licere.) Accommodatè uerbo Anteuertendi hic est usus. neque enim qui prior cucurrit, & locum occupauit, meritò uincit: sed qui posterior fuit, & anteuertere potuisset. is autem est reus.

Cum autem & priuata.) Exordio similis sententia, confirmationi annexa: nec tamen omnino exordium, ut & figura orationis indicat. Verbum enim Reddenda sit, indicat eum, qui ad argumentationem & cōfirmationem sit accessurus. Quatuor enim exordia esse nequeunt, tametsi insanirent oratores.

Vt apparet.) Iterum queritur de petulantia accusatoris. Illud enim, Vt apparet, perinde est ac si diceret, nescio quomodo necessitate hac, ut uideris, sum circumuentus. Sciendum autem, eum in primo exordio petere, ut sibi potestas detur suo arbitratu causæ dicendæ: hic autem rogare, ut omnia acta in Republica exponere liceat. Atque illud etiam est in eo mirandum (nam & hoc mihi uenit in mentem) quod ipse omnibus iudicibus, & toti ciuitati beneuolentiam à dijs tribui precatur, ipse uerò ab eis in præsentem causam beneuolentiam petit.

Quod si easolum quæ in accusatione perscripsit.) Hic inserit exceptiones, & de accusatione queritur, idq; est à modo sumptum. Reprehendit enim actionis modū, quod non contentus id exagitasse, de quo questio fuerat: plura insuper uerba de alijs rebus, & extra causam fecerit.

Quod

Quod igitur ad conuicia & priuata.) Etiam uerba indicant, eorum quæ dicta sunt imbecillitatem. Conuicia enim, & criminationes uocat. Quin & uerbum *βλασφημειν*, est plenum autoritatis. Prope modum enim dijs se æquauit. Blasphemia enim fit in præstantiores, hoc est, in deos. Illud autem ad priuata pertinet: Scytham eum esse, & malis ortum natalibus, & uita flagitiosa. sed id apertè recusat dicere: sic enim ubique solet, obiecta sibi crimina non apertè indicare.

Existimatis.) Id quod firmius est, secundo loco dixit. Hoc enim ambiguum est, alterū & confessum & certum.

In multis olim factis iudicijs.) Valde acutè, tanquam non propter uilitatem uexetur, sed tanquam insidiosè uersetur in Republica, sic hoc dixit.

Sed acta in republica.) Priuata fugit propter eam quam diximus causam. Quæ autem publicè ab eo gesta sunt, propter quæ celebratur, ea uult eloqui. Verbum autem *Excusationem*, mirabilem habet dignitatē. Iudicis enim munus præ se fert.

Si his audire placuerit.) Atqui omnes libenter hæc audiunt. sed ita loquitur, ut qui hortetur eos, ut imperet affectui. Simul etiam denuò captat auditorum beneuolentiam, dum se illorum uoluntati obsecuturum pollicetur.

Ac crimina quidem.) In his uerbis multum est obscuritatis. Non enim sequitur sensus ea quæ posita sunt. Sunt autem duarum propositionum obiectiones, deinde refutationes dux ordine sequuntur. Sic igitur uide. Ac crimina quidem multa sunt: ecce una propositio. cui sic occurritur: Non potest respublica scilicet satis magnas pœnas sumere. ut sensus sit talis: Multa quidem obiecit, & maxima scelera, de quibus pœnæ sumi pro merito propter magnitudinem non possunt. Et hoc quidem sic. Accipiamus & alteram propositionem, quæ est, Præsentis autem iudicij consilium: & coniunge cum ea secundum argumentum, ut perspicua fiat hoc modo: Consilium & natura huius causæ, hominis est inuidi, & improbi, & uesani.

Si delatione ad senatum.) Hic apertius ostendit obiectiones, tum à modo, tum à tempore petitas.

Quanta modò tragicè uociferabatur.) Aut pro-

pter exaggerationem, ut dignæ tragœdia uiderentur: uel quia perstringit artem eius, fuerat enim histrio.

Histrionem agit.) Aut de arte in eum cauillatur etiam nunc: aut simulat se accusare, cū id reuera non agat. Postea sequitur demonstratio: Me quidē accusat, in ius autem uocat Ctesiphontem hunc.

Ac omnia quidem crimina.) Conclufit omnes exceptiones, & nunc ad iusti caput accedit.

Volo autem singulatim.) Admodum animosi est uerbum Volo, & Res singulatim excutere.

Phocensi bello conflato.) Et hanc quidam putarunt esse *κατάστασις*, constitutionem, loco narrationis inescati. sed constitutio quidem locum non habet, ut ne consumamus res in expositione nuda, quibus in confirmatione indigemus. Deinde si constitutio ea esset, ut opinati sunt, qua gratia non ante exceptiones ponebatur, cum id ordo postulare? Est igitur hoc iusti caput, specie narrationis allatum, quo per translationem crimina dissoluit. Atque obiter aliam etiam utilitatem adipiscitur, dum se belli non esse amantem ostēdit, cum etiam, priusquam ipse ad Rem publicam accesserat, bella extiterint apud Græcos.

Quamuis eos non agere iusta uideretis.) Ne uideatur affinis esse sacrilegio Respublica, dixit, Non iusta, quia insultandum Thebanis censuerunt. & crimen hoc ingenio Atheniensium est consentaneum, quod Thebani urbem Græcam & illustrem ad interuersionem delere uoluerunt, & usi uictoria sunt immoderatus.

Istorum autem scelera.) Venit ad reprimendum, refutato crimine.

Atqui si prohibere Græcorum.) Cum dicendum esset, sociorum: omnium Græcorum mentionem simul fecit, ad fidem Aeschini orationi abrogandam.

Neg. enim legatio fuit.) Ad uerbū Tunc, additum, præbuit ueritatis suspicionē: & spacium quoque temporis ei adiumento est, ut possit fraude agere.

Nam si uos simul.) Per aduerbium simul, locum habet cauillandi. Reuera enim, si pro se pacem cum Philippo pepigissent, & reliquos Græcos ad bellū concitassent, improbè fecissent.

Nam quorsum tandem accersissetis.) Aliud argumentum à natura rerum.

Neq; primæ pacis.) Eo quod in confesso est, & de quo ei ratio reddenda non est, primū posito, postea fidē ex eo nactus, ponit ambiguum.

Opportuna loca.) Amplificat oppida non à magnitudine, sed à situ. Opportunis enim Reipublicæ est opus, ut ex eis & hostes ulcisci, & copiam pecuniæ nancisci possit.

Adduci legatos putabam oportere.) Philippi legatos profectos in Atticam, adduci iussit orator ad populum. Id Aeschines, ut Philippi studium exagitat, quàm fuerit delegatis sollicitus, exponendo. Hic autem deridet, an ij qui propterea uenerant, ut cum populo colloquerentur, non fuerint adducendi?

Sed duobus obolis.) Cum enim duo essent legati, duo fuerunt oboli, adeò uile est quod criminatur. Aeschines autem institutum accusat, non impensam.

Non id quærere quod Philippo.) Magnam eius uigilantiam ostendit hoc uerbū, ut qui non destitit quærere, quo pacto patriæ commodis consuleret.

Parum curantes boni legati.) Curantes quæ iste nouit. Loquitur autem hæc, ut deplorans, eos non esse bonos, boni esse cum deberent.

Furtum quidem Philippi.) Consolatur, calamitates furtum, non successum nominando.

Et tunc & nunc & semper.) Cum ostendat pugnam in animo, non bellum quod armis geritur, appositè adiecit uerbum Dissentire.

Rursus emit ab eis.) Facilitatem & consuetudinem corruptelarum subiicit. Obserua autem quàm cauta sit oratio. Nam cum de prodicione fit mentio, emit ab eis, dixit, quasi ipse non esset legatus. Cum uerò nihil mali est, seipsum adiungit, his uerbis, ne è Macedonia recedamus.

Nihil extra accusationem.) Quod alio loco propter utilitatem facturus est, id impingit Aeschini, eum in causa esse dicens, cur summiæ rerum & senatusconsulti mentionem faciat: per quæ factum est, ut occasionem haberet adipiscendæ uictoriæ.

Et quocunq; missus eram.) Commemorauit & in Philippicis quæ fecerit in Peloponneso, & apud Argiuos, & Messeniōs, habendis concionibus. Deinde amplificat mor-

bos ciuitatum: & ostendit unde factum sit, ne uotorum compos fieret.

Adulatores & dijs inuisi.) Obscurè monere uult orator, fugiendam esse prodicionem, calamitoso eius exitu enarrando.

Et odit & diffidit.) Bonus est ordo uerborum. Nam & odit & damnat ex eo, quod sunt in patriam impij. Cum autem oderit, diffidit etiā. Nemo enim ei quem odit, postea fidem habet. Quem uerò perfidū & hostē aliquis existimat, ei nō desinit insultare.

Et plurimum istis cum aduersetur.) Vir Reipublicæ amans, etiā proditoribus esse utilis reperitur.

Is nobis Aeschinem.) Vt caput proditorum Aeschinem nominauit: & in eum inuehēs, omnes complecti se putat.

Olim periisse.) Est enim interitus proditorum, ignauia, & negata corruptelarum occasio. propter malum omen autem in eos conuertit interitum. Cōsequens enim erat ut ita diceret: Nam quantum in uobis fuit, Respublica olim periisset.

Plus satis esse dictum.) Anteuertit iudicum increpationem. Scit enim importunam ueteris memoriæ explicationem, sedenti pro tribunali esse molestam.

Vtrum uobis Athenienses.) Quidam dixerūt oratorem ultrò & de industria *μιαδωτος* barbare pronunciasse inter interrogandum: ac deinde ab aliquo reprehensum, emendante & clamante suo iam tono *μιαδωτης*, ac postea Demosthenem correctionem pro responso & confirmatione amplexum. Alij dicunt, Menandrum Comicū amicū eius, & sedentē in numero iudicum, respondisse in eius gratiam: cuius uocem unius, ut uniuer forum acceperit. Quidam uerò putarunt, cum ipse interrogasset, disleruisse iudices, quid sibi uellet, & quid faciendū esset: atq; eum illa quæstione anticipata, responsum dedisse.

Volo autem iam de ipsa accusatione.) Bifariā partitus est iustum, atq; alterum in refutatione iniuriarum continetur, ubi recriminatur ad uersarium: alterum in assertionem beneficiorum, & rerum gestarum.

Quæ quidem accusat.) Principium hoc est alterius partis iustī, ut dixi.

Ego uerò ex his ipsis.) Dum sequor aduersarium, inde constat me amare ueritatem. Diligenter autem attendēda sunt hæc quæ dicuntur, ne inter se esse contraria putemus. Nam cū in proœmio indignabundus dixerit,

dixerit, non adhibendum esse in consilium aduersarium de se audiendo, & nunc accusationem sequatur (ita enim profitetur) nō ne ipse pugnare secum uideatur? Sciēdum igitur est, Aeschinem, cum primū actionem in Ctesiphontem institueret, criminationem uitae & rerum gestarum Demosthenis, praeposuisse: sed cum orationem accusationis extrueret, capita immutasse, collocatione, prout ei expedire uidebatur, transposita. Orator igitur accusationem se imitaturū pollicetur (expedit enim res gestas praepondere) sed excogitatam in oratione tractationem refugit, ut sibi nocentem. Quare nihil esse contrarium apparebit.

Et nihil uolens praetermittam.) Ut tamen si aliter fecerit, ad ignorationem, aut obliuionem, aut simile aliquid possit confugere.

Quicquid potui boni.) Iam antē assuefacit iudices, ne euentus omnes ipsius consilijs tribuant: sed ut ea quae uires humanas excedunt, fortunae imputent.

Prætereaq; & leges.) Qui nullam habet legem, uide quā multas habeat: profitetur quidem, & se ostensurum pollicetur.

Neque me quisquam putet.) Absurditati medetur in primis. Ne quis enim dicat, quid nobis res in Græcia gestas commemoras? significat, aduersarium, reprehensa tota eius uita, & actis in Republica, in causa esse, cur earum quoque rerum mentionem fecerit. Proinde non aberrans, inquit, & orationem diuellens, hæc recenseo.

Occupauit & obtinuit Philippus.) Tantum non queritur de fortuna, & tardiore suo ad Rempublicam accessu: quasi propterea Philippus plurima obtinuerit, quod Demosthenem in suggestu nondum uiderit.

Ad hæc astiti.) Cuiusdam quasi numinis interuentū esse dicit, procurationis suae praesentiam.

Vtrum eam oportebat.) Interrogatio. Confidit enim: ac fiducia quidē a factis oritur, dignitas autem a fortuna.

Reuera enim oportere.) Suo iudicio declarat quā res detestanda sit.

Plus & corporum & hominum, & pecuniae.)

Nunc etiam antē soluit orator imminentē obiectionem, in qua de Thebanis & Eubœensibus differens Aeschines, illud accusat, causam eum fuisse Reipublicae magnorum sumptuum.

Concedere Philippo.) Propriam possessio-

nem uerbum significat. Redditur enim alienum, conceditur uerò proprium.

Philippo.) Hoc cū indignatione dictum est. Cui enim, dic mihi, concedis? gentili? non recuso fortunam. Lacedaemonijs: non molestē fero. Sin mihi Macedonem praeficis dominum, non tolero eam calamitatem, non agnosco ducem Pella oriundum.

Reliquum igitur fuit, & necessarium.) His quae supra dicta sunt, satis probauit, fuisse necessarium, ut Athenienses Graecorum libertatem defenderent.

Id uos quidē faciebatis.) Quod si necesse fuit, rectē & uos faciebatis, & ego consulebam. Sed ordinem immutauit (prius enim fuit discernere, posterius parere & exequi) ut uideatur sequi eos, & eorum magnanimitatem.

O qui expedite loqueris quicquid libuit.) Vtrū enim uera sint, an falsa, non curas.

Eubuli & Aristophontis.) Diuina collocatio nominū. Praecedit enim Eubulus, & is qui amicus Macedonis fuerat habitus, succedit Aristophon, uir, ut saepe accusatus, ita nunquam condemnatus. Tertius est Diopithes, qui Philippo circum Thraciam multum molestus fuerat, cuius causam agit in Philippicis orator. Quapropter postremō eius mentionem fecit, ad omnem suspicionem refecandam.

Inanem ego laborem capi.) Hic in delictis primū se posuit, quanquam mutato in superioribus, ut dixi, ordine. Verbum autem *πενεργασμαι*, ex superuacuo & non necessario, tum ego suasi, tum Respublica quae mihi paruit, frustra paruit. Deinde cū rempublicam comprehendisset, & cum delicto coniunxisset, rursus eam liberando ad beneuolentiam trahit, & omnem sibi culpam tribuit.

Sin oportebat esse qui illa prohiberet.) Iustum ad finem reseruauit, multis prius absurditatibus coaceruatis.

Eubulus decretum fecit.) Iterum praepōnit Eubulum, ut ostendat insignes fecisse Philippum iniurias, adeo ut eius insidias uel Eubulus deprehenderet: & post, aliorum meminit.

Ego uerò nihil de his.) Bene, de his, ne omnino se a discernendo excludat.

Atqui magnam pecuniam.) Confirmatio eorum quae dicta sunt, & exaggeratio, ut neque *ἡ πλεονεξία*, supina sit oratio, & acta sua splend-

splendidiora faciat aspersione largitionum.

Tibi autem fuerunt amici.) Hinc igitur apparet, te patriæ fuisse inimicum.

Non autem factum est horum quicquam.) Non autem corruptus sum ego largitionibus: ut aptè subiungat, O' qui me incessis, & dictitas tace re accipientem, clamitare largientem. Post inuersione ostendit propria illorum qui muneribus corrumpuntur, clamitare eos accepta pecunia, & defendere præbitorem (id quod faciat Aeschines) desituros autem esse aliter nunquam, nisi supplicio coherceantur.

Et proclamata in theatro.) Nemine fortasse intercedente, aut accusante, ualuit decretum Aristonici. Alij dicunt, cum peregrina ei corona missa esset ab eis qui conseruati fuerant, decretum fecisse Aristonicum, permissu etiam populi, proclamandum eum esse in theatro. Quapropter ait: Cum igitur me corona ornassetis, & secundum hoc mihi præconium sit decretum: quasi etiam alius ante Aristonicum idem decreuisset. Id quod commetum esse uidetur. Nam si habuisset, recitasset. sed simpliciter iactatum est: neque tamen secundum decretum de Ctesiphonte est accipiendum. Paulo post enim dicit etiam de alijs sibi decretis ornamentis tum ab Hyperide, tum à Demomele.

Est uero quisquam uestrum qui sciat.) A' præterito confirmat præsens tempus. Nam de præsentī corona dixit Aeschines, eam magnæ ignominiae esse futuram reipublicæ, si eum qui, ut nihil habeat boni, ita plurimum deliquerit, honorauerit. Quod quia incertum est, ab his quæ præcesserunt, & iam facta sunt, fidem petit. Si enim ex illis ortam esse ignominiam scit, idem etiam nunc expectet. Etenim paulo probabilius fuit, tum existere potius, cum res adhuc recentes essent, & accuratius de eis iudicari soleat.

Itaque ad ea usque tempora.) Sic ratio cinatur: Si igitur, inquit, nullum suscepit dedecus reipublica ex honore decreto ab Aristonico, demonstratum & extra controuersiam est, uniuersum quod id decretum antecessit, uirgine meæ tempus, omni uacasse crimine: & palam est, me gloriose gessisse rempublicæ rerumque testimonium est euidentius.

Primum petebat belli societatem.) Amplificat ab occasione Byzantios, quoniam eos cum Atheniensibus coniuncturus est. Supplex factus est Byzantijs Philippus propter necessitatem, sperans se sine sumptu & armis

uoti futurum compotem.

Id quod uerum erat.) Interponit se tanquam iudicem inter Byzantios & Philippum, post causæ cognitionem, pro Byzantijs ut uictoribus pronuncians. Iure autem eos defendit, quoniam prius propter defectionem Athenienses offenderant.

Non iam rogabo.) Hic non amplius adducit interrogationem, metuens ne quis dicat, non oportuisse. Offensi enim eis erant ut defensoribus: quia saepe diximus, nisi omnino confidat orator, neminem nisi quod ipse uelit, esse responsurum, hac figura non uti. Hic autem ambiguum tanquam confessum anteuertendo dixit.

Vos o Athenienses.) Opportune dixit Athenienses, & non, Iudices: quanquam cum iudicibus disserens. Opus enim ei hic erat auctoritate & humanitate Atheniensium, ad periclitantes conseruandos. Deinde, quoniam pronomine Vos, eos innuit qui sedent, apud quos habet oratio: credibiliter simul, & prudenter, in eis esse totam ciuitatem affirmat.

Præsentis pacis.) sub Alexandro. Ait, non pacem esse magis, quam ignauiam. Pepigerat enim is quoque cum eis, ut liberi essent, & immunes, & tamē ei nihilominus terra marique parerent.

Quam.) Quam pacem tuentur, neque sinunt bellum inferri Alexandro, spe adducti rerum futurarum. Sperant enim reuersum Alexandrum à bello Persico, magna eis munera daturum, ut proditoribus.

Institutum meum & gerendæ ratio reipublicæ.) Obserua ut eos passim institutum & conatum, non exitum spectare consuefaciat, quem in fortunam transferre studet, quæ sibi præstanda non sit.

Consiliarium dico & oratorē.) Distinctio hæc fortasse fit propter imperatores.

Vt autem & maledicta.) Quia calamitosos homines calumniatus fuerat, obiectionem quam per superiora satis refutauit, nunc aperte posuit orator.

Esse calumnias, non modò quia falsæ.) Calumniator enim dicitur, non is tantum qui mentitur, sed & qui ea curat, quæ ad se nihil attinent, & qui improbe loquitur.

Eaque paucis.) Auditorem minus attentum allicere studet grauibz exemplis, & illustribz factis: & se purgare atque ostendere, non suo impulsu, sed pro more suo ciuitatē auxilia misisse. Oportere enim singulos priuatim,

privatim, & totam civitatem, cetera agere ad veterum imitationem.

Vos igitur Athenienses.) Atqui ante hanc ætatem gesta sunt ea quæ dicit. sed constat eum ut cum una civitate disserere. quapropter etiam dixit, O Athenienses: ut totam gentem significet.

Non naues, non mœnia.) Detrahit urbi omnem instructionem & copias, ut magis urat aduersarium. Si enim, cum nullam haberet potentiam, tantis se viribus opposuit, humanitate adducta: qui potuisset Græcos iam non infirma, sed & ualde illustris & potens, destituere.

Non multis autem.) Ne exaggerata potentia, post admirationem minuatur. Hæc autem ea pugna est, quæ Magna nominatur, qua uicti sunt Athenienses. Verum ante consuefacit auditores, eos aliquando etiam cladē boni consuluisse, bello de uindictandis iniurijs suscepto. Satis autem est uerbum, Egredi estis.

Cum illius ætatis Athenienses multa haberent.) Nunc facta deponendi odij mentione, dixit, illius ætatis Athenienses: quanquam presentibus, ut diximus, id imputarit.

Sed pro gloria & honore.) Ne uideantur ex odio ulturi Lacedæmonios hostes, suscepisse bellum. Verbum autem, uoluerunt, perinde est ac si diceret, non instigante Demosthene: non oratio, inquit, impellebat nostra, sed natura incitabat ad dimicandum. Deinde probat & fulcit, patrum consilium approbando: & communibus rationibus confirmat eorum in Republica institutum: ut non modò apud Athenienses habere concionem, sed omnibus etiam mortalibus suadere utilia uideatur.

Etsi se quis in corte.) οἰκίον αἰὺν gallinarum domum uocari apud Atticos. Dicit igitur, etsi mutarit uitæ rationem, etsi gallina esse putetur, morietur omnino, tametsi lucem fugerit, itaque se occultarit.

Aggredi quidem omnia semper.) Iterum conatum laudat, exitum autem non recipit.

Bonam obijcientes.) tanquam aggerem.

Hæc natu maiores inter uos.) Quid ais? Maiores olim, inquit, & uobis qui uiuistis, natu maiores, sententiam hanc constanter tenuerunt, qui & Lacedæmonijs periclitantibus pepercerunt, quum eos ipsi qui ad Leuctra uicerant, delere conarentur. Hanc igitur legem promulgastis, in rebus quidē secundis irascendum esse hostibus, in aduersis autem succurrendum,

Nec quæ à Themisone.) Themiso & Theodorus Eubœenses aggressi Oropum oppidum Atheniense, situm inter Atticam & Bœotiam, ceperunt. Ut autem bellaturi erant Athenienses, uisum est iudicio potius experiri. Antequam autem iudicium fieret, Thebani dixerunt, se id oppidum acceptum custodituros: & ut acceperant, neutris reddiderunt, donec Philippus post, cum pacem faceret cum Atheniensibus, & in Macedoniam recederet, rursus donauit Atheniensibus acceptum à Thebanis.

Nullam iniuriam.) Rursus legem sancit, & pulcherrimè philosophatur. fuerit enim ab omni ratione alienum eos uiolare, qui fidem habuissent.

Quid iubere debui?) Autoritatem consiliarij uerbo lubendi declarat.

Cum eius quodammodo res ageretur.) Veluti, cum uideremur auxiliari alijs, & interim Republicæ commodis consuleretur, societatem dico initam cum Byzantijs. quæ prodesse uidebatur Byzantijs, sed et Rēp. iuuabat propter frumenti importationem.

Volo autem redire.) Quia hæc quæ dicta sunt, reprehensione non carent, admiscere festinat bonarum rerum mentionem, ut per laudes querimoniam reprimat.

Cum enim uiderem Athenienses classem uestram.) Vide hominis solliciti animum. κατὰ λυόμηνος autem idem est, quod paulatim ad nihilum redactum iri.

Legem tuli.) Neque enim nudis uerbis parebant diuites. Deinde quia uerbum, cogere, suspectum erat: statim subiecit, ut officio fungerentur. Qui enim coniuncti sunt nobiscum, uel inuiti adigendi sunt, ut ea præstent quæ deceant. Orationem autem de diuitibus tractauit molliter, commutatione nominum necessitate in utilitatem conuersa.

Age profer & præclaram recensionem.) Cum gestu & ironia. autorem enim recensionis imitatur.

Num parum opis tulisse pauperibus?) Non simpliciter pauperibus, sed & ijs qui sunt inter uos pauperes.

Non co igitur duntaxat quod non præuaricatus sum.) Repetit exaggerationem, & adiungit, non eo duntaxat glorior, quod ab actione non destitui: sed ob id etiam, quod ipsa lex comprobata est experientia. Impositura enim est, eam perferre legem, quæ sit inutilis. Vnde probationem à rebus sumptam suppetias uocat, & ea quæ sequuntur subiicit per negationem:

tionem: non in Munychia sedit, quod erat indicium, trierarchum esse supplicem: non uinctum uiderunt magistratus illi Atheniensium, qui praefecti classium uocabantur.

Nō in Munychia.) Munychium locus est circa Piraeum: ibi templum est Dianae Munychiae, quod fugiebant, si quibus trierarchis fiebat iniuria, siue nautis, siue alijs quorum in Piraeo delectus agitur. Munychium autem dictum est, ut ait Diodorus, Hellenici uerba referens: Cū Thraces aliquando contra Orchomenū Minyaeum Boeotiae urbē suscepta expeditione, ciues eiecissent, atq; illi eiectione Athenas uenissent, rege Munycho, is copiam eis fecit incolēdi loci qui est circa Munychiam, qui ita cognominatus est ab eis, in regis honorem.

Transfusi.) Verbum significat tolerantiam.

Inuidum & acerbum & malitiosum.) Perstringit Aeschinē, propter coronae inuidiam.

Arbitror igitur esse reliquum.) Ex lege preconium in theatro fieri dixit, & se non obnoxium referendis rationibus corona donari decreto iussu. Diximus iustum & inquisitionem rerum gestarum bifariam ab eo esse distributam, & legitimū in medio esse collocatum, & hunc ordinem ab eo institutū.

Contra quas factum sit decretum.) Cum annotarit contra eas leges decretū esse factum.

Laudauit eū, inquit, senatus.) Sic à senatu potius q̃ à Ctesiphonte se laudatū esse significat, ut uideat senatum, nō Ctesiphontē accusare.

De his quidem nullus.) Neq; inquit, accusa iniuste, neq; calumniare pacem. Neq; enim, quod tu falso asseris, ijs de rebus, quarū referēda mihi rationes sunt, me laudauit, sed propter ea quae sum largitus. quamobrem etiam tempestiuē subiecit, o calumniator.

At et muris reficiendis curator, inquit, fuisti.) Hoc si coniunctum esset cum superiori de theatri pecunia: duobus magistratibus eum si mul esse obnoxium, obiectio ostendisset, asserens, decreto iuberi, ut simul & de curatione moeniū, & de pecunia theatri obnoxius corone, firma omnino esset, deq; eius refutatione astuaremus. Nūc id quod firmū erat, illud de theatri pecunia, elusit, et celeritate fraudē suffuratus, inducit Aeschinē, tanq̃ superuacuanē de his rebus nugantē et dicentē, murorum instaurator fuisti: ubi potissimū antegressa solutio apta fuit, cum diceret, sed propter ea quae largitus sum. Quamobrem etiā in illa distinctione ambiciose uersatur.

Primum Nausicles.) Alia quēdam auscultationis illecebra. Tanquā enim Aeschines di-

ceret, nō licere fungenti magistratu liberalitē exercere & largiri de suo, sic adducit exempla. Verisimile autē est eos relatis rationibus corona fuisse donatos. sed ipse indefinitē profert.

Deinde iste Neoptolemus.) Hoc exēplū ei magis quadrat, quapropter etiā extremū est.

Iniquum enim id esset.) Post demonstrationē non absurdē quiritatur, cōmunibus rationibus iam utēs: Quia magistratu fungor, me in seruitutē redigere studet, quasi meis meo arbitratu uti non liceat. Neq; contentus dicere, sua largiri: addit etiam, Reipublicae, patriae nomine absurditatem amplificans.

Largitus sum, propterea laudor.) Redarguit eū ut ingratum & mentientē. proinde inquit æquum esse nego, ut ratio reposcatur à me eorū quae donauī, sed ut honos mihi habeatur. Id enim ius in omnes ualere debet. Id cuiusmodi est: Audi & disce, largitus sum, laudor propter largitionē. gessi magistratū aliquē? Iam cū dicendū esset, ut in priore, de eorū rationē refero, immutat tēpus, et retulit inquit de eo rationē: ut quidā hinc cōiiciant, interim dū actio à pratore postulata esset, priusquā in iudiciū uentū esset, eum ex metu rationem retulisse. Quamobrē etiā quādam uelut obiectiones Aeschinianas comminiscitur: At hercule iniuste gessi magistratū: et solutionē per increpationē adducit, Cur uerō silentio tuo Reipublicae proditor extitisti? Cur peperisti Demostheni pessimē Repub. administrata? quis te censorem uidit improbitatem reprehendentem?

Quae autem Senatus ait oportere.) Iterū perseuerat in suo artificio, ut Ctesiphontis loco Senatū collocet. Inter arguendum autē eū omnino festiuē taxat, ut ingrātū simul & amētem: ueluti, Si quis sua largitur, nō obstiti quo minus Senatus acciperet. Sin largito gratiā referre studet, id fieri contra leges uociferaris. Nouus existis legislator, qui accipere laudes, reddere reprehendas. Rursus attendendū est, uerbū referre quā sit tempestiuē dictū, ut appareat Senatū as alienum soluere.

Ac quod ad theatrū attinet.) Iā trāsit et ad alterū legitimū, qd est de preconio, & uide cuiusmodi sit inductio: Iā de praconio si quis cōsideret, eum aequē calumniatorē atq; inuidū esse deprehendet.

Nam infinitos.) Infinitos dicēdo, uerū dicit de multis. Multi enim sepe coronati sunt, sed hospites, uolente ciuitate. quod dum occultat, imposturae sibi occasionem parat.

Audis Aeschine legē.) Quia cū alijs cōferenda est, addit, perspicuā esse legem, ut inquisitionis

fictionis accuratiorē surripiat auditori. Videntur autem uerba propter defectum obscura esse. Sic igitur explicanda sunt: Lex, inquit, aperte sic ait: Nemo in theatro proclametur, præter eos quos populus elegerit, et quibus id senatus decreuerit.

Eos uero proclamēt.) Scilicet præco, quos populus elegerit, et senatus. Sciendum autem est, legē de hospitibus ita constituisse, ut diximus.

Quid igitur o miser.) Misericordia in inimicum, eum crimini obnoxium reddēs: Desine uero infelicissime pugnare cum ueritate: miseret me tui legē oppugnātis: reiſce morbum: utilis est in huiusmodi malis helleborus: accipe herbarum remediū, reiſce ex animo infirmitatem.

Tanquam statuas locasses.) Aeschines non cedens nostrum oratorem esse popularem, magistratum, tanquam fingens, dixit oportere esse nobilem, honestis ortu natalibus, & bene educatum, & institutum liberaliter, curam agere patrie: & eius generis alia. Deinde post eam enumerationem, collocato est regione Demosthenes, cum nihil in eo tale reperisset, quiritat, et indignatur. Perstringit igitur oppositione rei similis illam sententiam. Iam enim si quis, inquit, a fabro sibi sculpi statuam postulet, et similes figuras, cum eo pactus quales esse oporteat, ubi deinde uenerit, nec in statuæ fictione ea inesse uiderit, quæ scripto continentur, iure ægre ferat, et in artificem uociferetur.

Nihilo me minus.) Obserua, cum prodest, eum Aeschini tribuere parem prudentiam, & sic illum euertere.

Vtrum te quis Aeschine.) Coniugia tractaturus, iudicium sibi beneuolentiam preparat, hostem esse ciuitatis ostendendo, non suum, Aeschinē: ut ita quicquid ei maledixerit, libenter audiant, ut cum hostis communis petiti. Oratio igitur talis est: Qui sit, meus hostis cum sis (id enim interrogatus fateberis) ut me nusquam à te accusatum esse constet, non in rationibus referendis, non publici criminis reum factum, non alijs denique ullis iudicijs: Quare est silentio tuo perspicitur, te non esse Demosthenis inimicum: præsertim cum me insonem & integrum esse constet.

Vide ne horum sis inimicus.) Verbum Vide bene ponitur, non enim ipse uult pronunciare, sed rerum natura, inquit, fateri te cogit. minor autem calliditatem eius, quod prius cum exaggeratio fuit utilis, totius ciuitatis hostem esse Aeschinē ostendit. ubi autem omnis expleta est circumductio, non iam ciuitatem dicit, sed, iudices intelligens, ne horum sis ini-

micus. eorum enim beneuolentia nunc indigebat, ut ita et suffragia mereatur, et bellum concitet aduersario. Quapropter etiam mox confidenter addit:

Postquam autem religiosum et iustum suffragium.) Cum ad odium satis magnū aduersarios concitasset, notā adijcit tanquam uictor. Nam ostensum est, inquit, religiosum et iustum suffragium omnibus: & id quidem quod erat proprium, non aperte dixit, sibi tribuendum suffragium, sed ex demonstratione rerum id obscure innuit. Haecenus autem ab eo pars iusti, qua de beneficijs agit, producit, cui etiam legitimū adiunxit, quod, ut diximus, infirmum est. & reseruat memoriæ post conuicia reliquā capitis partem, in qua cladis ad Cheroneā acceptæ criminationes refellit.

Oportet me autem, ut apparet.) Duas ueniæ causas posuit. Nam & uerbo, oportet me, necessitatē significat. nomine autem, conuiciorum amantem, se nulla cum uoluptate malis Aeschinis insultare, natura ab ea re abhorrentem.

Sed non ut uilitigator.) ἀπερμολόγον uocari quidam aiunt monedulam, quod alienas plumas mutuata sit. Ita & Aeschines nihil habet proprium, sed aliorum uerba mutuatur, cum ipse indoctus sit, aut ἀπερμολόγος impius, ea colligens quæ in aras imponunt alij. Fortassis etiam pauper, qui quæ gestantibus excidunt, excipit, paulatim spicas colligēs, & ita uictitans.

Scriba perditus.) ὀλεῖσθαι, uel interitu dignus, uel qui multis causa fuit interitus, mutandis literis inter recitandum.

Tanquam in Tragœdia uociferātem, o Tellus o Sol.) Videntur enim Tragica esse hæc: & simul etiam artem eius incensit, Intelligentiam & disciplinā inuocantis. Aeschines enim grauius ferens, si Demosthenes corona ornatus uideretur, etiam hæc protulerat.

Esi autem non deest quid de te oporteat.) Sententiam demonstratiui generis arripuit. Nam & uituperatio ad demonstratiuum genus pertinet.

Compedes crassas.) Cum eum seruasse seruitutem dixerit, ea quæ seruus improbis accidere solent, subiecit, compedibus narrandis, quas ad ostendendam rotunditatem earum, χοῖνικας, id est modios appellare solet.

Bellum homuncionem.) Paruæ enim stature fuit Aeschines.

Sed ut tibicen nauticus.) Non simpliciter tibicen (erant enim quidam celebres) sed qui in triremi quiddam inconditum fistulat.

Summum tertianum actorem.) Et hoc ad mores hominis refertur. Significat enim indoctissimum.

Vereor ne de te.) Duo conficit, & ut modestus esse uideatur, et uitare conuicia, tametsi uera fuerint.

Neque enim eorum fuit, quorum erat.) Figura, quæ præter expectationem uocatur. Nam aliud quàm expectabant auditores, subiecit.

Ac de quibus est aliqua cōtrouersia.) His ostendit se nō ut hostem scrupulosius inquirere in omnia eius delicta, sed plurima etiā transilire. Narrat autem apertiora & accuratiora, quapropter apte subiecit:

Reiectum.) Is enim Antipho prius Atheniensis esse uidebatur. Cum autem *διὰ τὴν φιλοσοφίαν*, hoc est, inquisitiones in municipijs de more fierent, utrum aliquis natura esset Atheniensis: studijs quorundam adiutus, se in ciuium album falso inscripsit. Repudiatus autē & improbatus est, ut qui ciuis non esset, & eiectus. Quod grauiter ferens, ad Philippum se contulit, & promisit se clam in Atticam ingressum, Atheniensium ualida incensurum.

Latitantem in Piræeo.) Probabilia dixit, ut apta ad persuadendū. Nam & Piræei locus suspectus est, & modus: quia latitasse eū dicit, fidem facit audaciæ.

Me in libera ciuitate.) Imitatur uerba Aeschini, probabilitatem eis ad imposturam tribuens. Vide enim ut nōmet rempub. humanitate insignem, & calamitosos dicēdo ciues, molietur dimissionem. Rursus autē Aeschinem populo clam inimicū facit, qui eum ciuem nōmet qui non sit ciuis.

Et ædes inuadens.) Magnam oratori laudē parit ea pro cōmuni utilitate uigilantia, ut ipse nemine uel sciente uel iubente, inquirat nocendi cupidos. Quidam illud, effecit ut sine decreto dimitteretur: cum eo coniungunt quod sequitur. decepto enim populo persuasit, ut celeriter dimitteretur: ut ne tēpus daretur ad cauendum. Totum igitur ex utroque.

Quod nī senatus Areopagiticus.) Coniungit se urbanē cum honestissimo ordine, & par cum eo frui gloria studet. Quem enim Demosthenes deprehendit, Aeschines absoluit, eum senatus indagauit & recuperauit.

Non opportunē acciderat.) Exprobat quodammodo populo sub persona senatus. Humanum enim est quædam ignorare. Illud autem non opportunē, eiusmodi est:

nō ignorare oportuit ab oratore edoctos: & cum beneuolum haberetis concionatorem, insidias non intellexistis. Conscius insidiatori fuit proditor, & uos præstigijs delusit.

Et comprehensum.) undiq; peruestigatum, præda non amissa. Per fugam autem suspicionem probat. Neq; enim tam propere fugisset, nisi fontem se esse scisset.

Reduxit ad nos.) Specta uerbi solertiam. Postquam eum dixit ē concione adiutorem Aeschine, fugisse, propriē dixit, *reduxit*, in eundem locum, denuō eum stitit senatui, per quem prius euaserat.

Quare cum id sciret senatus Areopagiticus.) Adiungit etiam aliud factū senatus, quod opportunē contra Aeschinē narratur: & hinc etiam cernere est diuinum eius ingenium. Ne enim illud de Antiphonte in gratiam Demosthenis factum uideretur, introducit senatum ipsum per se, non ab oratore impulsam, damnantem, & latam cōtra Aeschinem sententiam utrinq; confirmat.

Idq; ab altari petens suffragium.) Diluit ea quæ obijci poterant, ne quis ex odio id a senatu factum esse dicat. Ab altari autem, siue quod acceptos inde calculos ita ferebat, siue qd inter sacrificandum manibus aræ impositis manum plenam in calculos transtulit, aut ab ara, pro, post aram.

Proinde cum iste.) Cum singulorū testimoniorum fidem attulerit, iam enthymemate utitur. Constructio autem periculosa est, et solœcismo non dissimilis a quibusdam exstimata. Sic autem tractanda est, ut eam notemus quidem, sed extrinsecus nihil prorsus inferciamus. Proinde cum iste dicturus esset, alteri nimirum mandauit orationem, & eum Senatus repulit. a qua re? a patrocinio.

Tanquam dedecore affecturus rempublicam.) Inuertit orator uerba, de industria opinor, ad Philippi absurdum cōsiliū indicandum. Primum enim coarguendus est homo facinorosus, deinde probro afficiendus.

Et multus fluere contra nos.) Cōsidera & hic quanta sit ingenij in oratore nostro magnitudo, ut, cum admirari uideatur Pythonē, ut quidam putant, neq; scientiam ei neque prudentiam tribuat, sed profluens quiddā & loquax, omnino superuacaneum, quæ nulla ueræ artis signa sunt, sed eloquentiæ, ut ita dicam, simulacra potius. Quapropter eum etiā audacem appellando perstrinxit.

Et ciuis

translationis refutationē, qui ipse rationes nondum retulisti, cur alium accusas? Is autem se retulisse significat, & denuo de iisdē relaturum esse denunciat.

Qui ad Rempublicam.) Quia enim nullius sceleris sibi conscij sunt, semper uolunt, nec recusant reddere rationē. Ea enim ἀελογία est. Cum autem odiosum esset de semetipso dicere, uniuersaliter subiecit, *Ac alios quidem:* & auctoritatem sibi conciliat, tantum nō clāmitans, quis rationes reposcere instituit? Imitare per deos Aeschine meam prouocationē: aut alioqui sic uniuersaliter loquitur, ut ostendat, alios omnes factos esse meliores institutis Atheniensium, & quotidiana disciplina. Istū autem Aeschinē solum, nec post tot orationes & (περὶ αἵματι τοσαύτῳ τὰς εἰς ἑμᾶς) actiones in alios, esse emendatū: atq; ita & ciues laudat, & per orationē summo-
pere uituperat & criminatur reum.

Priusquā enim ad uos ingrederetur.) Prius enim ratio reddenda fuisset, quā Timarchus accusandus, nunc ad uos ingredi dedignatus, & intueri iudices non sustinens, hominem ignominia notauit. Bene etiam uerbo πεινομένους, offerentes, usus est, ut ipsi sua freti innocentia, eos qui uolunt, hortentur.

Alterum sustulit.) Siue quod ignominiosus est factus. Ii autem, quia publicis negocijs omnibus excluduntur, parum a mortuis distant: siue, ut quidam aiunt, quod se suspendit pudore ignominia, ac tædio.

Alijs obambulans minitatur.) Cōsequens erat ut diceret, mihi minitatur. Sed quia turpe id erat, indefinitē dixit: & innuit, etiā alios fuisse accusaturos, nisi timerent.

ὡδὲ μὲν.) Quasi in eo uno sit occupatus, & sollicitē inquirat, nū quis accusaturus sit? ueluti, quis mihi minatur accusationē? quis conscius est delictorū quæ in legatione admiserim? Celebrat etiam alioqui se orator per hæc, quod cum alijs metu ab accusando deterreantur, idem sibi non accidat.

Et uobis perniciosissimam.) Qui enim tollit & mutum reddit accusatorē: locum iudicis tollit, si nemo amplius iudicio experitur.

Ac me quidem probaturum multa istum et grauiā.) Tertium exordium (μεταληπτικὸς ἐν τῷ χρόνῳ) translatiuum a tempore. Constructio autem huiusmodi est: Quod autem metuo, quanquā me puto ostensurū, hoc est, quam fretus sum probationibus, ut antē dixit, hoc dicam, inquit, apud uos, & nō dissimulabo. Cur autem dixit Metuo? quia ue-

luti reprehensurus erat iudices, qui negocia parū curabant, & tandem obliuiscerentur. Etsi igitur, inquit, hoc metuo, non dissimulabo tamē metu uestri. Scribitur enim & ἀπερὺφομαι. Notandū autē quæ Aeschinis fuisset, & rei exceptio, eam artificij excellentia Demosthenē præripuisse, ne eam Aeschines animaduersam usurparet. Semper autem contrariū eius quod facere instituit, cōfirmare solet. Ipse enim cum suum aliquod commodum parat, & Aeschinis calumnias præuidet: uereri se dicit iudicū obliuionem, ut qui sæpe a ueritate aberrēt ob temporis spacium & obliuionem, ut et quæ ipse proponit, credantur: & quæ dicturus est Aeschines, suspecta fiant.

Quid autem etiam in hac persuasione.) ἑπαληφῶς, persuasum habēs, ponit pro πισθίως, confidens, quo uerbo cauit arrogantiam.

Non minus Athenienses.) quasi dicat, Nō minus ualet tēpus, quā natura rerū, uel sic, non magis conuincuntur rebus facinorosi, quā temporibus, si recētibus etiamnum delictis accusentur.

Obliuionem aliquam, aut consuetudinem.) Duo enim hæc tēpus facit, ut aut obliuiscamur, aut tanquam bonis acquiescamus.

Vt mihi quidem uideamini.) Cōclusio est exordij. Sumpta enim propositione pro confessa, nō addit approbationem, sed statim accedit ad præparationem, dicendo: Si uobiscum cogitetis: hæc autē sentētia duplicem habet uim. Nam & ante dicta in exordio concludit, & secutura auspicatur. Accedit autem nunc iam ad (περὶ κατὰ συνδύω) præparationē, quæ eam uim habet, ut quædā quæ causæ incommodant, corrigat. Est autē eius usus, & id cuius gratia oratores eam frequētant, hoc. Aut enim quia uidet orator causam esse coniunctam, & multas res continere, & perplexam, propterea præparatione eget, ut omnem confusionem tollat, & causa in capita redacta, efficiat, ut auditor res tanquam in regulas quasdā intuentes, sic ab ipso probationes requirant, & in ijs capitibus consistant: aut, cum iudicibus totam causam inuisam esse uidet, & necesse habet conciliare eorū animos, ut in Midiana fecit. aut cum uidet partem causæ aliquā indigere arte aliqua, præparatione utitur, ut in oratione in Aristocratem.

Si uobiscum ipsi cogitetis.) Preparatio hæc discernit ea quæ in causa quærentur.

Ac primum eorum quæ renunciant.) Non fuit ordine

Et ciuitatis defensionem non deserui.) Quoniam dixit, non celsi, nec amotus sum. & quia cogitare potuisset aliquis, eum ut æmulum, oratorem oratori inuidere: ideo prudentissimi

mē transfert causam ad id quod est probabilius, ciuitatis se non deseruisse defensionem dicens. Cetera desiderantur.

ENARRATIO DEMOSTHENICAE ORATIONIS DE FALSA LEGATIONE, HIERONYMO VULFIO interprete.

ronymo Vulfio interprete.

Vanta in hoc iudicio, Athenienses, contentione.) Concitatū est exordium, quo statim tum aduersarium, tum patronos aduersarij, ut Eubulum & eius familiares, perstringit. Semper enim Eubulus inuitus fuit Demostheni propter crimen illud Aristarchi, ut ex oratione Migdiana cognouimus.

Contentione.) Aeschines, & alij eius aduocati.

Qui modò uideritis.) Approbatio est propositionis. Oratori autem non causa duntaxat de qua sit iudicium, intuenda est, sed ea etiā quæ ante causam molesta sunt. Cum igitur uideret conspirasse non paucos Aeschinis & Eubuli, uiri celebris, familiares: in eos directa oratione, auditores docet, parendum esse legibus & iuri iurando, magis quàm ad uocatis. Cauendum autem est in exordijs, ne qui nominatim taxentur. neq; enim oratoriū est, orationis initio multos laceßere. Efficat autem multa per eandem sententiā. Nam & Aeschinem perstringit, ut qui ad patronos ideo confugiat, quod in æquitate causæ nihil sit ei præsidij: & Eubulum cum gregalibus uerberat, ut eidem crimini affines: & factionem suspectam iudicib. facit. prætereaq; innuit, se firmā habere causam. Neque enim multi ad hoc iudicium conuenissent, nisi metuerent ne crimen probaretur. Deinde ostendit, potiores & robustiores esse iudices potentia locupletum: quod penes eos sit, diuites siue confirmare, siue infirmare. Idq; ei prodest ad animum iudicib. addendum.

αῤῥτι.) paulo antè.

εἰσβολῶν.) Importunitatem & iniuriam nominat aduocationem, ut ostendat à iudicibus repudiatas esse deprecationes.

Petam autē à uobis omnibus.) Clausula est propositionis.

Virum.) Eubulum intelligit, neque tamen

eum aperte nominat, sed (ἀντιπαράθεσις) per collationem ponit, ut suam causam iuret, Aeschinis aliquo modo lædat.

Aduocatum.) Videlicet eorum qui precibus adducti ad patrocinandum adsunt, non iustitiæ gratia.

Peto autem.) Isti se importunè ingerunt, ego uerò supplico. Quid igitur petis? non alia, quàm quæ concedenda sunt etiam non rogantibus.

Neq; uirum pluris.) In Eubulum hoc dirigitur, Demosthenis inimicum, cuius & in Migdiana fecit mentionem. Sapit autem orator etiam in iracundiā, dum in exordijs appellationem occultit, in quo arti paret.

Quam æquitatem & iusiurandum.) Ut illa mouet, ita hoc terret.

ἰδὼς πλεονεξίας.) Priuati emolumentum & potentatus (ὅταν ἰδῶσις αὐτῶν) cum uiderint eos patrocinales reis, & conseruantes, conciliant eis lucrorum occasiones. Patrocinando enim & conseruandis reis questus occasiones captant.

Ad quæ prohibenda.) non aut ad metuenda. Penes uos enim est prohibere, legibus metum uobis adimentibus.

Ad respondendū semper paratos esse uideo.) ἀελογία est, semper offerre rationē et dicere, Quis nos accusat? idq; faciūt, quia sciunt, se, quoties absoluantur, toties etiam in admiratione esse. Ait autem Genethlius, nomen ἀελογίας factū esse ab oratore. Vix enim apud alium reperiri.

Ac alios quidem.) Hic initium est secundi exordiij, quod & ipsum reprehensione constat, ut primum etiam: aduersarium non fretum esse æquitate. Totam autem causam coniuncte tractat. Nam & accusat, & defendit: & huiusmodi etiam exordium sumpsit, quod ad horum utrumque trahitur. Solius autem huius oratoris est, & Thucydidis, & Platonis, eadem sententia multa perficere. Continet hoc &

h 3 transla.